

EEN CORONAPROOF KJV-WERKING IN BIBLIOTHEKEN

Enkele richtlijnen en tips

iedereenleest.
meer leesplezier, meer lezers!

Iedereen Leest – die de Kinder- en Jeugdjury coördineert – kreeg de voorbije weken vragen van bibliotheken over een *coronaproof* verloop van hun KJV-werking. Waar is er actuele en correcte informatie te vinden? Welke bijeenkomsten kunnen fysiek doorgaan? Welke richtlijnen gelden er? Wat met begeleiders die tot een risicogroep behoren? We bundelen in dit document enkele richtlijnen en tips.

Opgelet: dit document wordt regelmatig geüpdatet, maar dubbelcheck zelf ook altijd de meest actuele richtlijnen van (lokale) overheden.

Datum laatste update: 28/09/2020

Alles wijst erop dat we ook dit najaar nog even in de greep van het coronavirus zullen blijven, en dat we zowel bij onze dagelijkse als bij educatieve en culturele activiteiten rekening zullen moeten houden met veranderende kleurcodes en richtlijnen van de overheid. Uiteraard staan veiligheid en gezondheid voorop, maar we adviseren om – indien het mogelijk is – bijeenkomsten fysiek te laten doorgaan. ‘Coronaproof’ is meer dan enkel digitaal of op afstand. Samen praten en discussiëren over boeken, je mening leren formuleren, leren luisteren naar elkaar, voorgelezen worden ... Het is net allemaal iets fijner als dit tijdens een fysieke bijeenkomst kan, zeker voor kinderen en jongeren.

Elke lokale werking moet zelf inschatten op basis van een risicoanalyse welke keuzes er gemaakt kunnen worden en hoe de KJV-werking wordt aangepakt in tijden van corona. We lijsten hieronder enkele informatiebronnen op waar je actuele richtlijnen en updates terugvindt. We verzamelden ook enkele tips voor fysieke en online bijeenkomsten. Welke keuze er ook gemaakt wordt, in beide gevallen is een goede voorbereiding erg belangrijk omdat er als gevolg van corona meer zaken zijn om rekening mee te houden.

RICHTLIJNEN: DE JUISTE, ACTUELE INFO RAADPLEGEN

Als je de maatregelen correct kan toepassen, kan je als openbare bibliotheek zeker een auteurslezing, voorleesmoment of KJV-bijeenkomst organiseren. Zoals hierboven aangegeven, loont het zeker de moeite om in te zetten op fysieke bijeenkomsten met de juryleden en hun begeleiders. Om dergelijke activiteiten veilig te organiseren, kan je het [basisprotocol cultuur](#) raadplegen, opgesteld door het Departement Cultuur, Jeugd en Media. Ook sectororganisatie VVBAD bundelde algemene richtlijnen voor activiteiten in de bibliotheek in een [sectorgids](#). Raadpleeg daarnaast zeker ook de richtlijnen die je lokale overheid opstelt. Meer informatie over lokale exitstrategieën en aanpakken vind je op de [website van VVSG](#). Veel KJV-werkingen steunen op de inzet van bibmedewerkers en honderden vrijwilligers. Sommigen behoren misschien tot een risicogroep (leeftijd, chronische aandoeningen ...) waarbij extra voorzichtigheid geboden is. Op de website van [Vlaanderen Vrijwilligt](#) vind je meer actuele info. Alle informatie over de algemene maatregelen vind je op <https://www.info-coronavirus.be/nl/>.

PRAKTIJKTIPS VOOR FYSIEKE BIJEENKOMSTEN

Kinderen en jongeren blijven engageren is niet evident als je enkel een digitaal aanbod uitwerkt, zeker na de vele uitgestelde of geannuleerde evenementen tijdens het voorjaar. Onderzoek dus voor welke doelgroepen binnen de KJV-werking jouw bibliotheek toch extra inspanningen kan doen om juryleden fysiek te laten samenkomen om te praten over de gelezen boeken.

Naast de richtlijnen die je kan terugvinden bij de vermelde informatiebronnen, geven we hier enkele praktische tips mee.

- Voorzie een ruime locatie en zorg voor voldoende ventilatie. Laat alle deelnemers eerst hun handen wassen of ontsmetten en wijs hen op de [basisregels](#) – herhaling kan nooit kwaad. De begeleider moet afstand kunnen houden en indien nodig een mondkemper dragen. Laat jongere kinderen bijvoorbeeld plaatsnemen op kussens die op afstand van elkaar liggen (en voorzie er ook eentje voor hun ouders als zij mee mogen). Wil je een van de boeken voorlezen aan de jongere leeftijdsgroepen en moeten de juryleden op afstand blijven, kan het een oplossing zijn om prenten uit een prentenboek in te scannen en te projecteren of op een smartboard te tonen. Je kan ook een [kamishibai-verteltheater](#) gebruiken. Zo kunnen kinderen vanop afstand toch het verhaal goed volgen.
- Er staat niet meteen een maximum op het aantal kinderen dat je mag samenbrengen, maar hoor eens bij de gemeentelijke kinderopvang of het jeugdwerk welke regels zij hanteren voor kinderen jonger dan 12 jaar.
- Heb je een pleintje of een park naast de bib en regent het niet, dan kan je in open lucht een bijeenkomst houden. Is het al iets kouder, laat de kinderen zich dan warm kleden, voorzie dekentjes of bied een warme tas soep of chocomelk aan om op te warmen. Zo wordt het ook gezellig en knus. Als je extra ruimtes hebt om groepen veilig te ontvangen, kan je misschien overwegen om juryleden eens achter de schermen van de bib te laten samenkomen. Is er een cultuurcentrum in je buurt? Heb je een jeugddienst als naaste buur? Misschien beschikken zij over grote ruimtes die je kan gebruiken als het niet mogelijk is in jouw bibliotheek. Gebruik je lokaal netwerk!
- Heeft jouw bib ingetekend op [Bibster](#)? Daar kan je zeker ook mee aan de slag tijdens je KJV-bijeenkomst. Voeg zelf vragen in of stel zelf een Story of Quest samen.
- Gebruik je materialen tijdens de bijeenkomst (bijvoorbeeld schrijf- of knutselgerei), voorzie dan een exemplaar per jurylid zodat er onderling niet moet worden uitgewisseld.
- Ontsmet tafels en stoelen te gepasten tijde, en zeker na de bijeenkomst.
- Stel een [draaiboek](#) op met alle nodige informatie. De bibliotheek van Heist-op-den-Berg deelt haar draaiboek voor een [startmoment](#) en voor [bijeenkomsten](#).

Tijdens de zomermaanden deelde Iedereen Leest praktijkvoorbeelden van bibliotheken die n.a.v. corona een aangepaste dienstverlening op poten hebben gezet. Je kan alle reportages online lezen in de reeks [Zomer in de bib](#). Misschien vind je hier ook wel inspiratie om je KJV-werking *coronaproof* te laten verlopen.

PRAKTIJKTIPS VOOR ONLINE BIJEENKOMSTEN

De digitale mogelijkheden voor online bijeenkomsten zijn groot, maar toch zijn er enkele aandachtspunten, vooraf en tijdens een bijeenkomst:

- Zijn begeleiders voldoende vertrouwd met digitale tools? Zorg dat ze hierin begeleid worden indien nodig: toon hoe je met digitale tools kan werken via een praatbox, laat hen in duo zaken uitproberen ...
- Er zijn heel veel platforms (Zoom, Google Meet of Hangouts, WhatsApp, Facebook Messenger, Microsoft Teams, FaceTime, Skype, Jitsi, Whereby ...) beschikbaar, bekijk op voorhand welk platform het meest geschikt is (denk aan laagdrempeligheid, heb je er een programma voor nodig ...). De [Gezinsbond](#) lijstje per platform enkele voor- en nadelen op. Maak een bewuste keuze en zorg dat alle begeleiders ook weten hoe het platform werkt – organiseer bijvoorbeeld eerst eens een demonstratie voor begeleiders die nog niet vertrouwd zijn met online bijeenkomsten.
- Als begeleiders thuis geen goede internetverbinding hebben, reserveer dan een plaatsje voor hen in de bibliotheek als ze willen videocallen of chatten met hun juryleden.
- Niet alle kinderen hebben toegang tot een computer of internet. Hoor dus zeker bij je juryleden wat mogelijk is en laat hen een pc of tablet in de bib gebruiken.
- Communiceer duidelijk naar je juryleden (of hun ouders bij jongere kinderen): welk platform zal je gebruiken voor een digitale bijeenkomst, wat hebben zij nodig (moeten ze bijvoorbeeld een programma installeren op voorhand of een profiel aanmaken), hoe kunnen ze zich voorbereiden (geluid, microfoon en webcam testen) ...
- Stel enkele spelregels op (bijvoorbeeld een digitale hand opsteken als je iets wil zeggen) maar laat ook ruimte voor spontane reacties van de juryleden.
- Zorg dat je de juryleden technisch kan ondersteunen (staat hun geluid, camera of micro aan/af, weten ze waar de chatfunctie zit) bij het gebruik van een platform. Test dit platform zelf op voorhand uit. Zorg desnoods dat je met twee collega's of vrijwilligers werkt: iemand die instaat voor technische ondersteuning en iemand die de begeleiding doet.

Zorg dat je tijdens online bijeenkomsten voldoende **interactie** stimuleert tussen de juryleden. Je kan digitale polls aanmaken, maar ook werken met gekleurde papieren of smileys (bijvoorbeeld om ze te laten stemmen op een boek) ... Zorg dat de online bijeenkomst niet te lang duurt, het concentratievermogen ligt bij online evenementen iets lager dan bij fysieke bijeenkomsten. Voor jongere kinderen is een digitale bijeenkomst sowieso al iets moeilijker, hoewel er zeker ook groepen zijn die hier positieve ervaringen mee hebben. Hieronder enkele ideeën om het interactief te houden:

- Laat juryleden hun favoriete leesplek in huis tonen.
- Geef de juryleden een kleine opdracht: zoek een voorwerp in de ruimte waar je zit dat gelinkt is aan een van de gelezen boeken, maak een beweging met armen en benen dat verwoordt hoe jij het gelezen boek hebt ervaren ...
- Gebruik een kleine quiz of laat deelnemers reageren met emoji's.
- KJV Roeselare deelt [in hun scenario enkele interactieve tips](#).
- In 2018 was er op de startdag een sessie rond digitale tools, je kan de [presentatie](#) nog steeds bekijken.

- Maak een digitale of papieren KJV-krant met tekstjes van juryleden en hun begeleiders, enkele foto's (denk aan GDPR), tekeningen ...
- Houd contact met de juryleden via een groepschat op WhatsApp- of Messenger.
- Als juryleden een KJV-boek ontlene in de bib, geef dan een KJV-pakket mee. Hierin kunnen knutsel- en creatieve opdrachten zitten, leuke bladwijzers, een opdrachtje bij het boek ...

Heb je zelf nog tips voor online KJV-bijeenkomsten? We delen ze graag met andere KJV-afdelingen. Laat het ons weten: Griet.Loix@iedereenleest.be of deel je idee in de [Facebook-groep](#) voor begeleiders en coördinatoren!

Iedereen Leest volgt de situatie nauwgezet op. Afhankelijk van de evoluties de komende maanden, zullen we indien gewenst nog andere mogelijkheden onderzoeken om het KJV-leesjaar optimaal te organiseren. Hou de mails die je krijgt via je KJV-account in de gaten of schrijf je in op het [KJV-magazine](#).